

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs - St.- Elisabethschool voor BuBaO te Peer

Hoofdstructuur bubao

	Instellingsnummer	26096
	Instelling	Vrije Basisschool voor Buitengewoon Onderwijs - St.-Elisabethschool voor BuBaO
directeur		Mia VANDEWEYER
adres		Sint Elisabethlaan 20 - 3990 PEER
telefoon		011-63.31.22
fax		011-63.70.81
e-mail		st.elisabethschool@skynet.be
website/URL		www.st-elisabethschool.be
	Bestuur van de instelling	973289 - Sint-Elisabethschool te PEER
adres		Sint Elisabethlaan 20 - 3990 PEER
	Scholengemeenschap	125534 - KathBasisGrootPeer te PEER
adres		Kloosterstraat 35 - 3990 PEER
	CLB	114892 - Vrij CLB Noord - Oost - Limburg te BREE
adres		Grauwe Torenwal 11 - 3960 BREE
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	14/03/2011,15/03/2011,16/03/2011
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	16/03/2011
	Datum bespreking verslag met de instelling	05/05/2011
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Erik Kortleven
	Teamleden	Ann Schelfhout Ludo Coenen Paul Lemmens
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Leergebieden in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL	6
4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?	7
4.1 Nederlands - communicatie en taal - communicatie en taal: Nederlands en Vlaamse gebarentaal	7
4.2 wereldoriëntatie - wereldoriëntatie: dovencultuur	8
5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	10
5.1 Personeelsbeheer	10
5.2 Professionalisering	10
5.3 Materieel beleid	11
5.4 Welzijn	11
5.5 Curriculum	11
5.6 Begeleiding	11
5.7 Evaluatie	12
6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	13
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	14
7.1 Wat doet de school goed?	14
7.2 Wat kan de school verbeteren?	14
7.3 Wat moet de school verbeteren?	14
8. ADVIES	15
9. REGELING VOOR HET VERVOLG	15

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°).
Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De school voor buitengewoon basisonderwijs Sint-Elisabeth te Peer-Wijchmaal organiseert onderwijs voor kleuters van het type 2 en 3 en voor leerlingen van het type 1, 2, 3 en 8. Binnen die types bevindt zich een specifieke afdeling voor leerlingen met autismespectrumstoornissen. De school differentieert ook in type 2 en organiseert daar een A- en een B-stroom waarbij die eerste de leerlingen met 'leerpotentie' groepeerd. Enkele groepen zijn typegemengd. Op dezelfde campus ligt het buitengewoon secundair onderwijs en een begeleidingscentrum.

De school boogt op een goed uitgebouwde hiërarchische structuur waarbij de schoolleiding steunt op een middenkader dat verwacht wordt een brugfunctie te vervullen tussen de basis en de directeur. Samen met de kansen die de teamleden krijgen om in overleg te gaan, ondersteunt die organisatie in zekere mate de participatieve besluitvorming. Teamleden voelen zich sterk verantwoordelijk, zijn vernieuwingsbereid en betrokken bij hun klas- en schoolopdrachten. Dat alles zorgt voor een gedragen en krachtige schoolwerking die de pedagogisch-didactische missie van de school goed fundeert. Dat is elementair binnen het algemene beleid van de school, samen met de aandacht voor visievorming en de interne kwaliteitszorg. Dat de school ook daar mee bezig is blijkt uit de duidelijke visie in het schooleigen opvoedingsproject, de professioneel uitgevoerde handelingsplanning en de teamevaluaties met prioriteitenstelling op schoolniveau.

Om na te gaan of de school beantwoordt aan de erkenningsvoorwaarden onderzocht de inspectie de leergebieden Nederlands, communicatie en taal en wereldoriëntatie. Vooral voor Nederlands, communicatie en taal kan de school aantonen dat ze het proces van de handelingsplanning op een professionele wijze uitvoert. Een doordachte en goed gestaafe beginsituatiebepaling draagt bij tot een efficiënte doelenselectie. Bij de uitvoering slagen heel wat leraren erin om functionele communicatieve lesmomenten op maat van de leerlingen aan te bieden. Vanuit eigen toetsen, taken en observaties en de gegevens uit het vervolgonderwijs kan de school verzekeren dat leerlingen binnen dit leergebied vorderingen maken en dat ze leerwinst boeken. Wereldoriëntatie krijgt minder intentionele aandacht. Dat blijkt uit de handelingsplanning die de verschillende fases voor dat leergebied minder onderbouwt. Dat weegt op de doelgerichtheid en de doeltreffendheid. De school steunt veeleer op de eigen perceptie om aan te tonen dat er opbrengsten zijn. Dat de teamleden zich bewust zijn van die knelpunten blijkt uit de zoektocht naar bruikbare bronnenboeken en de gekozen nascholingen voor wereldoriëntatie voor bepaalde types.

Die nascholingen vertellen iets over de wijze waarop de school haar kwaliteit bewaakt. Om daar zicht op te krijgen nam de inspectie de aanvangsbegeleiding, de deskundigheidsbevordering en de sociaal-emotionele begeleiding onder de loep. De school slaagt erin om beginnende leraren een stevige start te geven en besteedt in ruime mate aandacht aan de verdere professionalisering van haar team. Daartoe zijn verplichte vorming, team- en individuele vraaggestuurde nascholingen, typeoverleg, werkgroepen en de periodieke avondvergaderingen effectieve instrumenten. Het is echter niet altijd even duidelijk hoe de school bepaalde ingrijpende innovaties op langere termijn en op een gefaseerde wijze implementeert.

De sociaal-emotionele begeleiding krijgt haar beslag in een gestructureerde, typegedifferentieerde en doeltreffende aanpak die gebaseerd is op een optimistische kindvisie. Ook infrastructurale maatregelen tonen aan dat de school bezorgd is voor het welbevinden van de leerlingen. Gewenste maatschappelijke, relationele en communicatieve vaardigheden zijn een belangrijk einddoel voor de sociaal-emotionele begeleiding.

Het team van Sint-Elisabeth slaagt erin om haar inspanningsverplichtingen na te komen. De schooldoorlichting besluit dan ook met een gunstig advies.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Nederlands -
communicatie en taal -
communicatie en taal: Nederlands en Vlaamse gebarentaal

wereldoriëntatie -
wereldoriëntatie: dovenscultuur

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel

Professionalisering

Aanvangsbegeleiding
Deskundigheidsbevordering

Onderwijs

Begeleiding

Socio-emotionele begeleiding

3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL

- oprichting nieuw type.
- recente nieuwbouw, verhuizing.
- veel anderstalige nieuwkomers.
- betekenisvolle aanwezigheid van leerlingen met specifieke noden.

4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden volgende vaststellingen op:

4.1 Nederlands - communicatie en taal - communicatie en taal: Nederlands en Vlaamse gebarentaal

Voldoet

Vaststellingen

- Mede door de uitgewerkte acties binnen het gelijke onderwijskansenbeleid (GOK), groeit bij de teamleden het inzicht om meer in te zetten op communicatief en functioneel taalonderricht. Daardoor verlaat de school voorzichtig de sterk technisch-cognitieve **visie** op dit leergebied.
- Uit de gesprekken met scholen voor het vervolgonderwijs, ouders en oud-leerlingen meent de school af te leiden dat hun onderwijs in Nederlands, communicatie en taal **effecten** sorteert. Teamleden staven die indruk ook met eigen vaststellingen die vorderingen van leerlingen aantonen en gebaseerd zijn op tests, toetsen en observaties. Die gegevens overstijgen wel degelijk de perceptie.
- De school boogt op doelgerichte procedures om betekenisvolle gegevens te verzamelen voor **de beginsituatiebepaling** van nieuwe en doorstromende leerlingen. Informatie uit de prioriteitenplannen, data van de schooleigen paramedici, observatiegegevens van de groepsleraren en verslagen aangeleverd door kindgerelateerde externe instanties vervolledigen het totaalbeeld van de leerlingen. De school wacht soms langere tijd op de inschrijvingsverslagen van Centra voor Leerlingenbegeleiding (CLB) of informatie van de instanties. Dat kan wegen op de accurate verwijzing van de leerling naar de juiste afdeling.
- Logopedisten en bijzondere leermeesters voor individueel onderwijs (BLIO) completeren de beginsituatie met leergebiedgerelateerde en domeinspecifieke informatie over Nederlands, communicatie en taal.
- Tijdens de klassenraden interpreteert en analyseert een multidisciplinair team de verzamelde gegevens. Vooral de specifieke leerlingenproblematiek krijgt dan aandacht en vindt zijn beslag in prioritair na te streven doelen. Voor die **doelenselectie** verwijst de school naar de decretale ontwikkelingsdoelen. Afhankelijk van het type krijgen die een specifieke vertaling of worden ze geherformuleerd in een eigen ordeningskader omdat de teamleden nood hebben aan operationele en vooral haalbare doelen. Dat is in bepaalde types of substructuren aanleiding om zelfs voorschoolse competenties in die selectie op te nemen.
- De doelenselectie wordt opgenomen in een groeps- of een individueel handeingsplan (prioriteitenplan). Ook de ouders hebben een inbreng bij de doelenselectie. Hun kindbetrokken wensen of vragen zijn geregeld aanleiding voor de leraren om daaraan doelen te relateren.
- De school hanteert uitgesproken criteria bij de samenstelling van de leergroepen. Afhankelijk van het type of de specificiteit van een substructuur (ASS) wegen bepaalde criteria zoals leeftijd, taal- of communicatievaardigheid, intelligentie en welbevinden of een combinatie ervan, door.
- Bij de **voorbereiding** van de activiteiten vallen de leraren terug op de eigen expertise en de samenwerking met collega's, leerpakketten, diverse bronnenboeken en softwarepakketten. In sommige afdelingen of substructuren vraagt de voorbereidingsfase stevig proactief denkwerk inzake het activiteitenaanbod. Leerkrachtafhankelijk gebeurt dat met de nodige diepgang.

- Organisatorische afspraken tussen groepsleraren, additionele hulpverleners en paramedici functioneren. De begeleiding is op maat van de klas, de deelgroep of de individuele leerlingen. Recentelijk voorzien de paramedici ook geregeld klasinterne activiteiten. De groepsleraren zeggen dat ze flexibel zijn om de interventies van de additionele hulpverleners zo maximaal mogelijk af te stemmen op de noden van de leerlingen en de eigen klasorganisatie.
- Zeker in de afdelingen en de substructuren voor kinderen met grote noden, zijn er afspraken over de inrichting van de klassen en concretisering van het klasmanagement. Uit de observaties blijkt dat het klasmanagement niet overal leidt tot een optimale leeromgeving.
- De meeste leraren slagen erin om onderwijs op maat van de leerling aan te bieden en **voeren** de geplande organisatie **uit**. Is voor de school het welbevinden van de leerlingen de basisvoorwaarde voor een sterk leer- en leefklimaat, dan lukt het de meeste teamleden om hun pedagogisch-didactische handelen daarop af te stemmen. Een aantal bijgewoonde activiteiten zijn voorbeelden van goede praktijk.
- In bijna alle groepen zorgt het dagelijkse onthaalmoment voor betrokken spreek- en luisteractiviteiten. Geregeld relateren die ook aan voorbereide schrijfopdrachten waardoor de functionaliteit toeneemt. Teamleden verwoorden opbrengsten van die aanpak. Zij vinden onder meer dat leerlingen vlotter communiceren tijdens conflictsituaties door gepaste vragen te stellen en dat ze een hoge betrokkenheid tonen tijdens de onthaalmomenten.
- De school besteedt aandacht aan de opvang van anderstalige nieuwkomers. Ze biedt een aangepaste ondersteuning en voorziet een passend talig aanbod.
- Tussentijds registreren de teamleden observatiegegevens die – typeafhankelijk – ook gebaseerd zijn op taken en toetsen. De prioriteitenplannen verplichten de leraren aan te duiden wanneer bepaalde talige en communicatieve competenties zijn verworven. Die **evaluaties** zijn onderwerp van gesprek bij de klassenraden en aanleiding om de uitgezette trajecten bij te sturen.
- Elk rapport is een beweegreden om een oudercontact te organiseren. Ouders krijgen via het vorderingenboekje aanwijzingen over de voortgang van hun kind. Naast cijfers betreft het vaak een geschreven neerslag van het talige aanbod, de persoonlijke evolutie en een beoordeling daarvan. Ook de paramedici geven geregeld informatie via het vorderingenboekje.
- De school komt haar **inspanningsverplichting** rond de handelingsplanning voor Nederlands, communicatie en taal in voldoende mate na.

4.2 wereldoriëntatie - wereldoriëntatie: dovencultuur

Voldoet

Vaststellingen

- De essentiële impact van dit leergebied binnen het totaalaanbod van het buitengewoon basisonderwijs vertaalt zich nog niet in een uitgeklaarde school- en typegerelateerde **visie** op wereldoriëntatie. Dat weegt op de wijze waarop dit leergebied gestalte krijgt. Wel verwoorden de meeste teamleden een aantal basiselementen die een visie kunnen onderbouwen. Teamleden van bepaalde substructuren weten goed te formuleren wat ze binnen wereldoriëntatie met de leerlingen willen nastreven.
- De school slaagt er niet zo goed in om aan te tonen dat het wereldoriënterend onderwijs **opbrengsten** genereert. Teamleden vallen daarvoor terug op hun perceptie en refereren minder aan intentionele evaluaties of informatie uit het vervolgonderwijs. Toch menen zij bij hun leerlingen evoluties vast te stellen. Daarvoor baseren zij zich op observaties, soms gerelateerd aan de geïndividualiseerde doelen in de prioriteitenplannen.

- Een expliciete **beginsituatiebepaling** voor wereldoriëntatie gebeurt nauwelijks. Wel kunnen de teamleden vanuit andere leergebieden of competentievelden (basisprofielen van levensnoodzakelijke vaardigheden) een aantal aan wereldoriëntatie gerelateerde items aangeven. Vanuit de eigen perceptie en niet echt geobjectiveerd hebben de leraren ook wel een impliciete beeldvorming die in zeker mate bepalend is voor het niveau van de groep.
- De **doelenselectie** steunt voor meerdere types op de decretale ontwikkelingsdoelen of een vertaling ervan. De typeverantwoordelijken bewaken of de verschillende domeinen aan bod komen. Voor sommige types zijn de doelstellingen bij een leerpakket het uitgangspunt voor selectie. Dat leidt tot een overaanbod van doelen en te weinig tot een selectie van echte kerndoelen.
- In bepaalde types is er een zekere afstemming voor wereldoriëntatie waardoor er gradatie en continuïteit ontstaat voor een aantal domeinen zoals tijd en ruimte. Die vertaalt zich dan in de klasinrichting. Over het algemeen gaat er minder aandacht naar een logische en graduele opbouw van leerinhouden en naar de vastzetting van referentiepunten.
- De leraren **bereiden** een jaarprogramma voor wereldoriëntatie **voor** dat het aanbod richt. Functionele documenten om dat aanbod te bewaken zijn er niet. Wel experimenteren de leraren in meerdere afdelingen met een onderwijsleerpakket als bronnenboek.
- Het ontbreken van internet in bepaalde groepen weegt op de organisatie van wereldoriënterend onderwijs. De teamleden benutten de mogelijkheden van de informatie en communicatietechnologie (ICT) erg divers. Enkel vinden er een belangrijke aanzet in om levensecht en actualiteitsgericht onderwijs op te enten, anderen benutten dat medium nauwelijks of niet en zien het niet als kansenversterkend voor dit leergebied. Er zijn geen geformaliseerde afspraken met de ICT-leraar over een geïntegreerde aanpak.
- Heel wat teamleden pretenderen levensecht en transferrijk wereldoriënterend onderwijs. Dat blijkt niet overal in de **uitvoering**. De integratie van de nabije en de verdere schoolomgeving in het onderwijsaanbod krijgt wel een zekere invulling – zeker tijdens de bosklassen is die sterk – maar meerdere teamleden uit diverse afdelingen verwoorden de beperkte mogelijkheden voor extramurosactiviteiten. Leerlingen missen daardoor een aantal kansen om vaardigheden, kennis, inzichten en attitudes nog sterker te integreren. De leraren verwijzen onder meer naar de maximumfactuur en vooral naar de organisatorische problematiek als beknottend voor een rijk extramuraal aanbod.
- De school vindt verkeerseducatie belangrijk en teamleden vertalen dat geïntegreerd of in aparte lessen verkeersopvoeding. Daarbij is in sommige types heel wat aandacht voor fietsvaardigheid. Er is type- en groepsafhankelijk ook aandacht voor andere educaties waarbij drug- en alcoholpreventie, seksuele opvoeding, hygiëne en gezondheid expliciete aandacht krijgen.
- Waar kan, versterken initiatieven zoals partner- en groepswerk, projectwerking, coöperatief leren, doeactiviteiten, de betrokkenheid van de leerlingen.
- Verzamelde **evaluatiegegevens** tonen aan dat wereldoriëntatie wordt ondergewaardeerd als essentieel leergebied. Evaluaties zijn soms doelgericht en toetsen dan vooral reproductieve kennis. Soms houden teamleden systematisch observatiegegevens bij over relevante sociale vaardigheden die impliciet verwijzen naar bepaalde domeinen van wereldoriëntatie. Op een zinvolle wijze relevante gegevens verzamelen over de mate waarin de vooropgestelde doelen voor dit leergebied ook gerealiseerd zijn, is niet algemeen verworven. Dat is niet vreemd gezien een gedragen visie en sterk afgebakende operationele doelen ontbreken.
- Het rapport informeert ouders erg verscheiden over het onderwijsaanbod van wereldoriëntatie en over de prestaties van de leerling. In enkele gevallen krijgen ouders summiere informatie over de attitudes, vaardigheden, kennis en inzichten die hun kind voor dit leergebied heeft verworven.

- De school komt haar **inspanningsverplichting** rond handelingsplanning voor wereldoriëntatie na. Bijsturing voor alle aspecten van de handelingsplanning kunnen bijdragen tot betere inzichten in een functioneel en geïntegreerd aanbod voor dit leergebied.

5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.2 Professionalisering

5.2.1 Aanvangsbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- Beginnende leraren kunnen terugvallen op procedures en structuren om bij de aanvang van hun opdracht snel en adequaat onderwijs- en/of organisatorische hulp te vragen. Zo kunnen zij zich op de hoogte stellen via:
 - * de groepsorganisatieplannen met algemene en kindgebonden informatie en typewerking;
 - * de prioriteitenplannen;
 - * de naastliggende groepsleraren en de typeverantwoordelijke mentoren die instaan voor de eerste opvang en de aanvangsbegeleiding.
- De school verwacht een minimale gespecialiseerde vorming van leraren die een verdere loopbaan in Sint-Elisabeth willen uitbouwen. Er zijn concrete en typegebonden functiebeschrijvingen die aangeven welke verwachtingen de school stelt in haar medewerkers.
- Voor beginnende leraren voorziet de scholengemeenschap in de mogelijkheid tot collegiale ondersteuning onder de leiding van een mentor.

5.2.2 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- Deze instelling zet sterk in op deskundigheidsbevordering van haar teamleden en wil hen daarin ondersteunen. Ze is er zich van bewust dat ze moet innoveren en professionaliseren. In het steeds veranderende onderwijslandschap en door de instroom van leerlingen met een multiproblematiek verplicht ze zichzelf daartoe. De uitbouw van een sterk middenkader, paramedici en goed gevormde groepsleraren zijn dan ook de exponent van die visie.

- De school beschikt over een prioriteitenplan dat richtinggevend is voor de nascholing op team- en typegericht niveau. Het is niet altijd duidelijk hoe dat nascholingsplan past in het traject van bepaalde vernieuwingen. Ondanks de prioritaire behoeftepeiling ontbreekt een planmatig traject. Dat weegt mogelijk op de doeltreffendheid.
- Van teamleden verwacht de school dat ze zich voortdurend professionaliseren. Zo bijvoorbeeld zal iedere groepsleraar van een ASS-klas (autismespectrumstoornissen) een basisopleiding volgen en worden de groepsleraren gestimuleerd om een voortgezette opleiding aan te vatten.
- Er is heel wat ruimte voor vraaggestuurde nascholing. De teamleden krijgen volop kansen om vanuit individuele of typegesignaleerde noden bij te scholen. Aan hen wordt gevraagd om achteraf verslag uit te brengen en – indien verantwoord en relevant – de informatie aan het hele team mee te delen.
- De school stelt vast dat het externe aanbod van nascholingen onvoldoende inspeelt op de noden van bepaalde types. Zelf stelt de school haar eigen expertise ter beschikking aan derden. Teamleden verzorgen dan ook geregeld vormingssessies die bijdragen tot de eigen professionele ontwikkeling.
- Teamgerichte pedagogisch-didactische onderwerpen komen aan bod tijdens de pedagogische studiedagen en de avondpersoneelsvergaderingen.
- De wekelijkse typegerelateerde werkmomenten (SWP) blijken erg doeltreffend. De teamleden zeggen dat ze dan veel leren van elkaar, hetgeen hun klaspraktijk ten goede komt.

5.3 Materieel beleid

5.4 Welzijn

5.5 Curriculum

5.6 Begeleiding

5.6.1 Sociale en emotionele begeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- Alle teamleden zijn doordrongen van een optimistische visie op de ontwikkeling van de leerlingen. Ze onderschrijven het primaire belang van de sociaal-emotionele begeleiding en besteden daar dan ook doelgericht aandacht aan.
- Die attentie voor de sociaal-emotionele ontwikkeling uit zich in een gestructureerde, soms typegedifferentieerde en doeltreffende aanpak. Het welbevinden van alle schoolparticipanten staat daarbij voorop.
- De school put uit een breed arsenaal van acties en activiteiten om vulling te geven aan de sociaal-emotionele begeleiding van leerlingen. Voorbeelden daarvan zijn onder meer de anti-pestaanpak, de djembésessies, de Sherbornetherapie en de time-outregeling. In de handelingsplanning van alle types – voor sommige ook prioritair voor de groepsindeling – zijn gegevens over de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen opgenomen.

- Fysieke ingrepen ondersteunen de sociaal-emotionele begeleiding van de leerlingen. De school beschikt over snoezel- en wellnessruimtes, kiest voor gedifferentieerde speelterreinen en besteedt doordachte aandacht aan de inrichting daarvan en aan het toezicht aldaar. De school voorziet voor type 3 in crisisopvang, een nood die ook in de ASS-afdeling wordt aanvoeld.
- Sociaal-emotionele begeleiding is geïntegreerd in de onderwijsleerprocessen. De school verkiest eerder in te zetten op bevordering van gewenst gedrag dan op bestraffende maatregelen. In alle groepen zijn er duidelijke regels en afspraken.
- Therapeuten zorgen door weloverwogen externe hulpverlening voor groepsverlichtende momenten waardoor de klasleraren beter kunnen inspelen op de noden van de restgroep.
- Er zijn in de school duidelijke afspraken en procedures om leerlingen met sociaal-emotionele problematiek te detecteren. In bepaalde types gebeurt dat meermaals per schooljaar via specifieke gedragsobservatielijsten.
- De wekelijkse overlegmomenten zijn ondersteunend voor de bespreking van de sociaal-emotionele begeleiding en de ontwikkelingen van de aanpak daar rond.

5.7 Evaluatie

6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- Om samen school te maken beschikt de instelling over een duidelijk uitgetekende hiërarchische structuur waarvan de directeur de eindverantwoordelijke is. Ze laat zich bijstaan door een middenkader dat bestaat uit typeverantwoordelijken die brugfiguur zijn en de communicatie verzorgen tussen teamleden en de schoolleiding.
- Die communicatiestructuren worden doorgaans als functioneel ervaren. Sommige teamleden verkiezen evenwel de directeur persoonlijk aan te spreken voor informatie, knelpunten en/of vragen. Dan ontmoeten ze een luisterbereide schoolleider en is er ruimte voor open communicatie. In de vestigingsplaats ervaart men die aanspreekbaarheid en aanwezigheid minder.
- De functieprofielen zorgen voor een duidelijke afbakening van taken. De teamleden worden aangesproken op hun competenties en weten wat er van hen wordt verwacht.
- De school poneert een duidelijke visie vanuit een schooleigen opvoedingsproject. Daarin staan de aandacht voor elk kind met een doeltreffende aanpak en een stimulerend opvoedingsklimaat centraal.
- Vooral binnen de verschillende types is er een grote gelijkgerichtheid in denken en handelen. Scherp uitgetekend is de aanpak van de leerlingen met autismespectrumstoornissen en kinderen met ernstige emotionele en/of gedragsproblemen.
- De teamleden hebben een groot verantwoordelijkheidsgevoel, zijn innovatiebereid en gedreven. Overlegorganen en -structuren ondersteunen een participatieve besluitvorming. Binnen de verschillende types en substructuren kunnen de teamleden hun mening ventileren en aangeven wat ze belangrijk achten voor de schoolwerking.
- Soms ervaren teamleden te weinig transparantie in de genomen beslissingen waardoor die bij de concrete uitvoering minder sterk gedragen zijn. Meerdere teamleden stippen aan dat de informatie niet iedereen even snel en accuraat bereikt.
- De cyclisch opgebouwde handelingsplanning draagt betekenis vol bij tot interne kwaliteitszorg.
- Kenmerkend voor deze school is de jaarlijkse teamevaluatie waarbij iedereen de kans krijgt om bedenkingen en knelpunten te noteren en ter bespreking voor te leggen. Uit de synthese ervan distilleert de school de prioriteiten voor het volgende schooljaar en koppelt daar ook de nascholing aan. Minder duidelijk is hoe de school bepaalde innovaties over een langere termijn trajectmatig en gefaseerd uitzet en wenst te implementeren.
- De school informeert de ouders doelgericht over de vorderingen van hun kind en het schoolleven.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Uit de concretisering van het leergebied Nederlands, communicatie en taal blijkt het toenemende belang dat teamleden hechten aan communicatief en functioneel taalonderricht.
- Er is een sterke horizontale samenhang tussen wereldoriëntatie en bepaalde leergebieden. Vooral sociaal-emotionele ontwikkeling, muzische vorming en Nederlands, communicatie en taal zijn doorvlochten van wereldoriënterende elementen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De school boogt op een degelijke aanvangsbegeleiding en zet sterk in op de verdere professionalisering van alle teamleden.
- De sociaal-emotionele begeleiding kenmerkt zich door een – vaak typespecifieke – gestructureerde en gedifferentieerde aanpak van gedrag en sociale vaardigheden.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De school beschikt over een enthousiast, vernieuwingsbereid en flexibel inzetbaar team dat zich engageert om kwaliteitsvol onderwijs te organiseren.
- Jaarlijkse evaluatievergaderingen met afbakening van schoolse prioriteiten zijn een goed voorbeeld van de wijze waarop de school haar interne kwaliteitszorg vorm geeft.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De school besteedt minder aandacht aan de ontwikkeling van een coherente en gedragen visie op het leergebied wereldoriëntatie voor de diverse types.
- Graduele afspraken en aandacht voor functioneel en transferrijk wereldoriënterend onderwijs dat aansluit bij de interesses van de leerlingen, zijn erg divers.
- Om de beginsituatie voor wereldoriëntatie vast te stellen gaan de teamleden nauwelijks uit van de ontwikkelingsbehoeften dan de leerlingen, waardoor een belangrijk fundament voor de doelenselectie ontbreekt.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Het klasmanagement leidt niet in alle leergroepen tot een optimale leeromgeving.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De school pakt bepaalde ingrijpende vernieuwingstrajecten in mindere mate planmatig en gefaseerd aan. Dat weegt op de efficiëntie en de effectiviteit van het implementatieproces.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- nihil

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning **gunstig**.

9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Erik Kortleven

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: